

Η ΤΡΑΓΟΔΙΑ ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

ΜΑΡΙΑ—ΣΟΦΙΑ, ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ

«Τὰ ωραιότερα δράματα, τὰ ωραιότερα μυθιστορήματα δὲν είν’ ἔκεινα ποὺ ἐκμαιεύει η φωναςία τῶν ἑπαγγελματιῶν συγγραφέων, ἀλλὰ ἔκεινα ποὺ δημιουργεῖ η πραγματικότης καὶ τὰ παρουσιάζει η Ελμαρόμην...»

Α παραπάνω λόγια, τὰ δύοια είπε ένας μεγάλος συγγραφέας, ήταν μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως πρόδογος στήν Ιστορία της Βασιλιότητας Μαρίας-Σοφίας της Νεαπόλεως, η δούλα πέθανε ποτέ πέντε ετών, αφού ζήτησε μιά ζωή τόσο πονημένη και βασανιστική, ώστε θα μπορούσε να χρησιμεύσῃ ως θέμα τραγωδίας σ' έναν Αισχύλο ή έναν Εὐριπίδη.

"Η Μαρία-Σοφία είδε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας κατὰ τὸ 1850, σ' ἓνα παλιὸν ἔθνοκινό & ἐπηγνωκὸν πεύγον τῆς Βασιλίας, χαμένον μέσον σὲ δάσον ἀλάτων, στὶς ὁγκώσιαις μᾶς γαλάζαιαις λίμνης... Εκεῖ μεγάλωσε μὲν μὲ τὶς θεσερες ἀλλες ἀδελφες της. Ἐν καὶ κυλοῦσε στὶς φλεβαὶς τοὺς βασιλικοὺς αἷμα, ξυδόντας ἐκεῖ μὲν καὶ γαλήναια καὶ χωρὶς ποτελεῖσθαις, κήρις στὸν ἄγαρο πατέσα τους, τὸ δοῦκα Μεμβρανινό, ὃ ποτεὶς προτιμούσος ἦδε τὸν βασιλικῶν αὐλῶν, τὴν φωλὰ ξωτὶ τῆς ἑσσογῆς.

Ἡ πάτερ αἵδες ἐλαβαν τὴν πόλι Ιωαννική, τὴν πόλι οὐραία, τὴν πόλι γοητευτική μόφωστα, πού μετρεῖ νὰ φαντασθῇ κανεὶς: "Ἡξεραν τὸ δόνυματα δικῶν τῶν φυτῶν, διλῶν τὸν λαυρούδινον κι' διόλω τῶν διπτῶν, ἢξεραν καλλί την Ιστορία καὶ δίλους τοὺς δρασίους θρύλους της, ἢξεραν νὰ τραγουδοῦν, νὰ παίζουν κυθάρα, νὰ ράβουν ρούχα γιὰ τοὺς φτωχοὺς, νὰ χρησιμούν λαϊκοὺς χοροὺς καὶ νὰ παγγέλουν πονήματα σὲ ἐφτά-δεκά γλώσσας... Ἡξεραν ἀσύρμα τὸ δαμάζουν καὶ τὸ πόλι ἀντιπόταγα ἀλογα, νὰ σκαραβαλῶνταν, σδὲ κατσικάμα, ἀπάνω στὰ φηλά βουνά τῆς χώρας τους, νὰ ὅδηγούντες μιὰ βάρκα καὶ νὰ κολυμποῦν, σὰ νεαρότερος, ἀπάνω στὰ γαλάζια κύματα τῆς φωλάς λίμνης τοῦ πάργου του..."

Ο Δοτός την πατέρα της συνέσεις
Ανάτα τά κορίτσια πού είχαν άνατραφή μέλ από τό ωμανικό τρόπο, αδάτα τά κορίτσια που είχαν μεγαλώσει με μακριά άπο κάθε πολιτείαν και, πού φορούσαν άπλω λινά φορμάτων, χάρις στην άνατραφή αυτή, άπλετηνα χαράτηραν άπλω, πολύ σύγενων, σπάνιαν και περήφανα. Μέ τα προτερημάτα τους ανάτηναν, άμα έμεγλωσαν λίγο, έκαιετικά πλάσματα... Έπιν απλέον, ή αγνή παιδική έκφρασης τοι προσωπιστούν τα, τά μεγάλα γαλάζια μάτια τους, που ήταν συγχρόνως λαμπτρά και σκοτεινά, και ή χρονες μετούδες τῶν μαλλιών τους, που άποτελούσαν τό μόνο τους κόσμημα, υπόσχοντο ίσω τα γηγενή ή νέες απτές, θε γινόντουσαν γυναικες καταπληκτικής ώμοφρασσα...

Ζοδιανών δέ τότε μέσον στή γλυκειών γαλήνην τῆς οἰκογενειακῆς ἀπομονώσας καὶ τὰ γλυκά μάτια τούς ποὺ δάντικουσαν τὸ μέλλον μὲ τόσην ἐμπιστοσύνην, οὔτε υπονομένουσαν κανό τὰ δάκρυα πούνες ἔμμελλαν νῦν χιονίν, οὔτε τὸ αἷμα μὲ τὸ δόπιο θά γεμίζει δρόμος τῆς ζωῆς τούς...

Τὴν ἐποχὴν ἑκάτην, ζοῦσαν ἀκόμα μὲ τὶς γλυκύτερες καὶ τὶς ώραιότερες ἐπλίδες... Ζούσαν σὸν τὶς βασιλοπούλες τὸν παραμυθιών, ποὺ πειρίμεναν τὸ Μαγευμένο Βασιλόπουλον νήδρην νὰ τὶς πάρῃ ἀπὸ τὸ παλάτι τους. 'Η μᾶλιστ' αὐτὲς κιώλας, ή μιαρούνια 'Ελιοσάσθι, εὗρε φύγει ἀπό τὸν πατρικὸν πόργον, μὲ τὴ χάρη τῶν δεκάτη τηρούντων καὶ μὲ τὸ ἀπλὸν λινό της ψάρια, για νὰ πανερευτῇ τὸν νεαρό καὶ ώφαιο τότε Φραγκίσκο Ιωσῆθρο καὶ νά γίνη ἀντοχόατερα τῆς μεγάλης Αὐτοκρατοργίας. Μπροστάς να ὑπάρχει λαμπτότερο μέλλον ἀπὸ αὐτό ::::

Σὲ λιγο-Χαρόδ κατόπιν, καὶ ή τοίτη ἀπὸ τίς ἀδελφές,
ή Μαρία-Σοφία, ἡ ωραιότερη αὐτῆς δέλφις, προσέπειά μάτων στὸ
χρυσούμαλλο κεφάλη της ἔνα στεμμά, δόξ βεβαιά τοῦ στον
δαιοῖ σὰν της μεγάλης ἀδελφῆς της, ἀλλὰ ἀσφαλές περισ-
στέρῳ ἐλμυκού για μά κόρη: «Οἱ διάδοχοι τοῦ βασιλείου
τῆς Νεαπόλεως Φραγκίσκος, πήγε μιὰ μέρα καὶ τὴν Ἑγ-
γένη ἀπὸ ταῦτα τῆς γιὰ νὰ τὴν κάνην βασιλιάσσαν στὴν
δραστα του χώρα, στὴ μαγευτικὴ καὶ τρελλὴ Νεάπολη, τὴν
γεμάτη λουλούδια καὶ τραγούδην. «Ο πατέρας της δέχθη-
καὶ οἱ γάιοι τους ἔγιναν... «Υστέρη ἀπὸ λίγες βδομάδες δὲ
βασιλεὺς τῆς Νεαπόλεως Φραγκίσκος πεθάνει καὶ τὸ νέο
βασιλεὺς ἀνέβινε στὸ θύρων.

εργάτης ανέργης ήταν σοφόνος...
Ο Φραγκίσκος ήταν τότε είλοιστερων χρόνων και η Μαρία-Σοφία
δεκαοχτώ... Μπροστάνουσαν συνεχώς ούδε μην έπαναλαμβάνουν τη φρά-
ση που είχε πήγαντο ή απάχης Μαρία 'Αντουανέτα: «Εδόπλαχ-
νίσους μας, Κύριε, άρχισαμε να βασιλάνουμε πο-
λὺν νέον».

Καὶ, πρόγυματι, τὴν ἐποχὴν ἔκεινην, ἡ Ἰταλία περνοῦσα πάντων δάχνημες ήμερες... «Ημέρες ταρα-
πολέμουν, παλέμουν, ἐναντασθεούν...» Ο «Τατιλούς
λαδὸς» ήθελε τὴν ἐνωποῦ του καὶ ὑπὸ τὴν ἀρχηγία
τῶν Γραμβατέων, εἶχε ἔσεγροθή ἐνατοί τῶν
βασιλέων του καὶ τὸν δάχνονταν του, οἱ διποῖοι
εἶχαν τὴν χώρα τους διαιρεμένη σι μικροὺς κρα-
τίδια. «Ἐνας ἀπὸ τούς βασιλεῖς αὐτοῖς, ὃς οπου-
δάποτες δέσμος ἴσως, ηταν κι' ὁ σύζυγος τῆς Μαρί-
ας-Σοφίας...»

·Ο ἀτυχῆς αὐτὸς βασιλεύς, ἀφοῦ εἴδε ὅλους

"Ἔ μητέρα τῆς βασιλίσσης Μαρίας -
Εστίας

τούς ἄλλους συναδέλφους τους νά πέφτουν δνας - δνας ἀπό τὸ ψρόνιο τους καὶ νά χάσουν τὰ βασίλεια τους, ἀφοῦ ἔχουσι καὶ αὐτές δλα τοῦ σχεδόν τά φωνάρια καὶ δλεῖς τοὺς τις πάλεις, ἀφοῦ ἔχουσι τὴ Σικελία, ποὺ ὑπῆρχε στὸ βασίλειο του καὶ τὶς ἀλλες του χῶρες, ἀναγκάστηκε σὲ λίγο νά περιοριστῇ στὸ μόνο καταψύχον ποὺ τοῦ ἐμένει, στὸ φωνάρι τῆς Γκαζέτα, τὸ διποὺ δὲν ἀρρώστην νά τὸ πολιορκήσουν καὶ αὐτὸ τὰ στρατεύματα τοῦ Γαριβαλδί.

Κλειστήρικα λοιπόν σ' αυτό μαζίν με τη Μαρία-Σωρία στις 4 Νοεμβρίου 1860, έτους που να πολεμήσουν μέχρις έσχάτων για το δίκαιο και την τιμή, μαζίν με μια χούφτα πρώσων, μεταξύ των οποίων ήσαν και μερικοί γάλλοι Διεμονατικοί, οι οποίοι είχαν θέσει τό σπαθί τους στη διάσταση του ενήγορου αντών ήγειμόνος.

Καὶ ἡ πολιορκίᾳ τῆς Γκάματα ἀπὸ τούς Γαρφαδαλινούς ἄρχοις, στενή, τρομεῖς, αἰλαπτικοί· Τόσοι τρομεῖς ήταν ἡ πολιορκία αὐτῆς, ώστε οἱ πολιορκουμένοι ἀναγκάζονται νῦν ἐπιβασθανούσιν σ' ἓνα βαπτόμενοι τις γυναικες τους καὶ τὰ παιδιά τους καὶ νῦν τοὺς ἀποταρκνύονται ἀπὸ ἀνὴρ τὴν κλαστόν... Μεταβοῦσιν αὐτῶν, ἦταν καὶ ἡ βασιλομήτων καὶ ἡ μηρὸς πρωγήπατος· "Η δεκαεννατές τότε Μαρία-Σοφία ἔπειτα νό φύγη μαζὸν τους, ἡ θέσις της δὲν ἦταν μεταξὺ τῶν πολιορκουμένων... "Εκείνη ὅμως είχε ψυχὴ ἀτρόμητη. Ποτὲ δὲν ὅταν ἐγκατελεῖται οὐτε τὸ συνέγονό της, οὔτε τὸ στρατό τους, ὁ δοποῖς, μια ἡρῷαινή ἀπελεύθαιρος, πολεμούσας, ὑπέρρεος καὶ σκοτωτόντας γῆ αὐτούς... Καὶ ἔτοι, ἡ Μαρία-Σοφία, ταπεῖς δέ τις λινεῖται καὶ τίς παρακλήσεις τοῦ συζῆντος της, ἔμενε μεταξὺ τῶν πολιορκουμένων...

"Αδάκωτα, μέρα και νύχτα, την ἔβλεπε κανεὶς στοὺς δρόμους τῆς Γκάστα νὰ ἴνοισκε τοὺς ἀποθαρρυμένους, νὰ παυσιλλέψῃ τοὺς τραυματιὲς και νὰ ἑνόκεπται τὰ προχόματα, διὸν ἡ ὅρδες ἐπεφτανταν σὸν βράχῳ, σκορπί-
ζονταις γέρων τὸ δάπανο. Πολλὲς φορὲς εἰλέ πάρει
κ' ἡ ίδια τὸ δόλο ένδος σκοτωμένου ή ἐνὸς πληγωμένου,
εἰς τοὺς αὐλαῖς αὖν πονος.

Βανάσσα ή τίτλος βασιλείας - Σολαράς.
κ' είχε πολεμήσει απόντα πρώμα.
Τίτλοι δὲν έμαυτούσε, τίτλοις δὲν έπομαζε, την γεωργία
ανήν Βασιλιάσσα με τη φλογερή και περφόραντη καρδιά, η
δύοια είχε μόνο της θέντρο νά τραματισθή υπ' αυτήν και
η δύοια ήλεκτριζε τό θάρρος των πολιορκουμένων μέ
τον τρελλό της ιωβατούμω.

Ενας διο, μάλιστας μήνες πολιορκίας έπέφασαν... Τό τρούμαντον απόμοιο, μα' ή πόλες της Γκάτα έγινε μεταβλήτη πόλει σε μάλιστας τρομερού κόλαση. Η πείνα άχρονάς να μαστίζει τούς κατοίκους και τη φρουρά. «Ενας τρομερός γεμάνων μαζί με μια έπιδημία τύφου, που ένσκυψαν συγχρόνως, έστελνε και επαντάσσει στον άλλο κόσμο, δουςς έχινταναν από τις οβίδες των Γαρφαλαΐδων.

Μιλά μέρα, μια πιοτιδαποθήκη άναντανάθηκε στὸν ἄρδα καὶ μάδιβδα ἐμπτικά μέσῳ στὸ δωμάτιο τῆς βασιλίσσης, ἡ ὄποια, ὡς ἔγινε νόματος, σύστηται. Ἐκείνη τὸν μὲν ἔχοντας ποὺ ἀλλοῦ νό κατοικεῖ, ἀναγκάστηκε τὰ καταφύγια νό μόνον, σὲ μᾶσα σκοτεινή τούπα, χωρὶς ἄρδα καὶ χωρὶς φως, γιατὶ τὰ παρόνταρα τὸν εἶχαν φραστῆν μὲν μαδέμα.

Η Μαρία-Σοφία έμενε έξι, χωρὶς νὰ παραπονεῖται ποτέ, καὶ δὲν σπεύδοταν τίκτει ἀλλο πατέρα πότε νὰ πάρει, γοργήστρα μεικτούς που έπασχαν, μορφάσσοντας στοὺς πληγωμένους μεικτά γλυκισμάτα καὶ τρόφιμα που τοὺς εἰλικρινές δὲ γαλλικούς στόλος καὶ υπερβούσσας ἡ ίδια τις μεγαλείταρσες πατέρες καὶ θύλωνες μὲ τὸ καυνόδιον αὐτὴ γενέθλιον.

Ηράθις διστόσο μιὰ μέρα ποὺ έβασε και τὸ χαμόγελο
ήκαινο. γιατί εἶναι θυδίο αὐγὴν προτίστως ή τελευταία άνωντος

εποντα, μην την πρώια αντι άρχοντος η τελετή συγκέντρωσης της Γκαστά. "Η μητρά αυτή ήταν ίδια Φερδουσίου 1861-
της Γκαστά. Τα τρόφιμα είχαν πεντα εξαντληθή εντελώς και μαζί με αυτά και τα πολυμορφόδια. Τα τούρια τετάρτα της φρουταράς φρούτων όπως είχαν συστοιθή πολεμόντας και το όχυρο φρούτων
διο όπως μεταβλητή άπο το βομβαρδισμό σ' ένα ασφαλές έστια.
Η απέταξη είχε άπλωθη πεντά παντού, και σ' αυτήν

την ἀκόμα τὴν καρδιὰν τοῦ ἡσωῖκον καὶ γενναιοῦ βασιλεὺος
κοῦ Σεβίου, ποὺ ἀντικρύζοντας πανοῦ γέροντα καταπα-
τωμένα πτώματα καὶ ἐρείπια ποὺ κατέκανεν, καταλάβανεν καλά πώ-
δὲν τοῦ ἔμενε πειθά τίποτε ἄλλο παρὰ νά παραδοθῆ...

Τὴν ἄλλην μέρα δὲ βασιλεὺς καὶ ή βασιλίσσα επέβαθτόν συνον τὸ ἀττικόν ποδοῦ «Φάλρος» φεύγοντας γὰρ τὴν ἔξοφλα. «Οοοι στρατιώται τοὺς ἀπέβιμναν ἀδύνα, κουρελαίσαμένοι, πεινασμένοι, γεμάτοι πληγές, τοὺς παρουσίασαν γὰρ τελευταῖα φορὰ δῆλα... Πέρασαν τὸ γεγφόρα ποὺ συνέβη τοὺς βατόρι μετὰ τὴν πατρίδη τους, τὴν δοπία ἀφήνον γὰρ πάντα, στριμύνον δὲ ἐνας στὸν ἄλλο : Οὐ Φραγκισκός ήγειν κατάχλωμος

